

Prehľad základných skutočností o SBA 2015

Slovensko

Kľúčové body

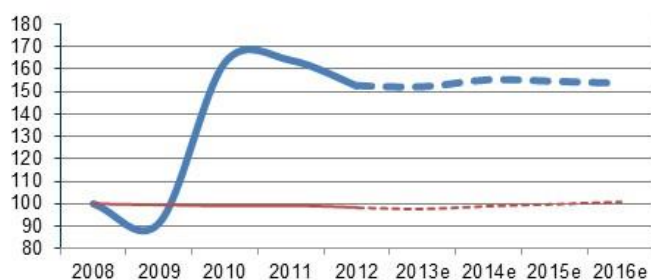
Minulá a budúca výkonnosť MSP¹: Údaje o slovenských MSP od roku 2008 boli ovplyvnené metodickými zmenami v zbere štatistických údajov o MSP, keďže v roku 2010 sa štatistické vymedzenie MSP značne rozšírilo, a to tak, že zahŕňa aj samostatne zárobkovo činné osoby. V rokoch 2011 a 2012 zaznamenali slovenské MSP straty pridanej hodnoty aj zamestnanosti. V rokoch 2013 a 2014 údaje týkajúce sa pridanej hodnoty a zamestnanosti stagnovali, ale očakáva sa, že v rokoch 2015 a 2016 porastú. Podľa odhadov na roky 2014 až 2016 sa pridaná hodnota MSP zvýši o 5 % a zamestnanosť klesne o 1 %.

Vykonávanie iniciatívy „Small Business Act“ pre Európu (SBA): Slovensko dosiahlo v rámci EÚ nadpriemerný výkon v oblasti prístupu k financovaniu a v oblasti životného prostredia a priemerné výsledky v oblastiach podnikania, štátnej pomoci a verejného obstarávania, v oblasti jednotného trhu a v oblasti zručností a inovácií. Pokiaľ ide o oblasti „druhej šance“ a „ústretovej správy“, existuje tu priestor na zlepšenie. Najväčšou výzvou bola internacionalizácia.

Priority politiky v oblasti MSP: Slovensko musí ďalej stabilizovať svoje podnikateľské prostredie. To by sa malo dosiahnuť prostredníctvom širšieho uplatňovania zásady „najskôr myslieť na malých“, najmä prostredníctvom posúdení vplyvu právnej regulácie, vhodných mechanizmov na konzultácie so zainteresovanými stranami a testom MSP. Verejná správa musí byť transparentnejšia a musí riešiť všeobecne vnímanú korupciu. Mala by tiež lepšie reagovať na potreby MSP tým, že bude poskytovať kvalitnejšie služby. Riešenia elektronickej verejnej správy, ktoré sú v súčasnosti v ranej fáze, môžu v tomto procese zohrávať dôležitú úlohu. Slovensko musí naďalej podporovať zručnosti a inovácie v MSP a umožniť im, aby dosiahli svoj medzinárodný potenciál.

Počet osôb zamestnaných v MSP

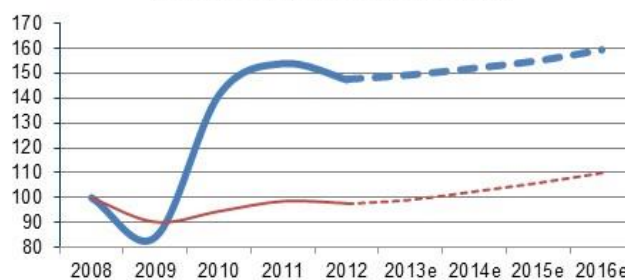
(Index: 2008=100, od roku 2013 ide o odhady)

— MSP na Slovensku — MSP v Európskej únii

Pridaná hodnota MSP

(Index: 2008=100, od roku 2013 ide o odhady)

— MSP na Slovensku — MSP v Európskej únii

O prehľadoch základných skutočností o SBA

Iniciatíva „Small Business Act“ pre Európu (SBA) je hlavnou iniciatívou politiky EÚ na podporu malých a stredných podnikov (MSP). Obsahuje súbor politických opatrení rozdelených podľa 10 zásad siahajúcich od podnikania a „ústretovej správy“ po „internationalizáciu“. Preskúmanie iniciatívy SBA v roku 2011 poukázalo na potrebu lepšieho monitorovania s cieľom zlepšiť jej riadenie. Prehľady základných skutočností o SBA sa vydávajú každý rok a ich cieľom je zlepšiť chápanie najnovších trendov a vnútroštátnych politik, ktoré sa týkajú MSP. Od roku 2011 každý členský štát EÚ vymenúva vysokopostaveného vládneho úradníka ako svojho národného vyslanca pre MSP. Národní vyslanci pre MSP presadzujú realizáciu programu SBA vo svojich krajinách.

Obsah

1. MSP – základné údaje.....	2
2. Profil SBA.....	3
3. Zásady SBA.....	5
3.0. „Najskôr myslieť na malých“	5
3.1. Podnikanie	6
3.2. „Druhá šanca“	7
3.3. „Ústretová správa“	8
3.4. Štátna pomoc a verejné obstarávanie.....	10
3.5. Prístup k financovaniu	11
3.6. Jednotný trh.....	12
3.7. Zručnosti a inovácie.....	13
3.8. Životné prostredie	14
3.9. Internacionalizácia.....	15
4. Nové zaujímavé iniciatívy	16

1. MSP – základné údaje

	Počet podnikov			Počet zamestnaných osôb			Pridaná hodnota		
	Slovensko		EÚ-28	Slovensko		EÚ-28	Slovensko		EÚ-28
	Počet	Podiel	Podiel	Počet	Podiel	Podiel	Mld. EUR	Podiel	Podiel
Mikropodniky	377 379	96,4 %	92,7 %	552 381	39,0 %	29,2 %	9	27,1 %	21,1 %
Malé podniky	11 474	2,9 %	6,1 %	224 291	15,8 %	20,4 %	6	17,7 %	18,2 %
Stredné podniky	2 083	0,5 %	1,0 %	224 798	15,9 %	17,3 %	6	16,5 %	18,5 %
MSP	390 936	99,9 %	99,8 %	1 001 470	70,7 %	66,9 %	20	61,2 %	57,8 %
Veľké podniky	469	0,1 %	0,2 %	415 365	29,3 %	33,1 %	13	38,8 %	42,2 %
Spolu	391 405	100,0 %	100,0 %	1 416 835	100,0 %	100,0 %	33	100,0 %	100,0 %

Tieto odhady na rok 2014 zostavila spoločnosť DIW Econ na základe údajov z rokov 2008 – 2012 z databázy štrukturálnych podnikových štatistík (Eurostat). Ide o údaje 'nefinančného podnikového sektora', ktorý zahŕňa priemysel, stavebníctvo, obchod a služby (NACE Rev. 2 oddiely B až J, L, M a N), nie však podniky v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a rybárstve, ani podniky v odvetviach prevažne netrhopových služieb, akými sú napríklad vzdelávanie a zdravie. Výhodou používania údajov Eurostatu je skutočnosť, že jeho štatistiky sú zosúladené a medzi jednotlivými krajinami porovnateľné. Nevýhodou je, že v prípade niektorých krajín sa môžu tieto údaje líšiť od údajov, ktoré zverejňujú vnútroštátne orgány.

Oproti zvyšku EÚ pôsobilo na Slovensku viac MSP v „nefinančnom podnikovom sektore“. MSP vytvorili viac ako 70 % pracovných miest a vyše 60 % pridanej hodnoty. Podiel osôb zamestnaných v MSP bol o 3 percentuálne body vyšší ako priemer EÚ a podiel MSP na pridanej hodnote presahoval priemer EÚ o 4 percentuálne body.

Mikropodniky (s 0 až 9 zamestnancami) zohrávali významnú úlohu v „nefinančnom podnikovom sektore“. Predstavovali takmer 40 % pracovných miest a približne 27 % pridanej hodnoty, čím presiahli európsky priemer o takmer 10 percentuálnych bodov v prípade pracovných miest a o 6 percentuálnych bodov, pokiaľ ide o pridanú hodnotu.

V dôsledku metodických zmien v zbere podnikovej štatistiky sa údaje spred roku 2010 nedajú porovnať s údajmi za nasledujúce roky. Od roku 2010 zahŕňa štatistika MSP aj samostatne

zárobkovo činné osoby.² Tento prehľad základných skutočností obsahuje nové údaje platné pre MSP od roku 2010.

„Nefinančný podnikový sektor“ sa zotavoval z krízy, pričom pridaná hodnota sa medzi rokmi 2010 a 2014 zvýšila o 6 %. V tom istom čase však zamestnanosť klesla o 3 %. MSP sledovali všeobecný trend: pridaná hodnota vzrástla o 7 % a zamestnanosť klesla o 5 %.

Odvetvie stredne náročných technológií bolo jedným z rastúcich sektorov: v období rokov 2010 až 2014 zaznamenalo 15-percentný nárast produkcie a 9-percentné zvýšenie zamestnanosti. Počas toho istého obdobia pridaná hodnota, ktorú vytvorili MSP v tomto odvetví, vzrástla o 7 % a zamestnanosť sa zvýšila o 8 %.

Automobilová výroba bola hlavným prispievateľom k rastu.³ V roku 2012 sa vyrobilo 926 555 nových osobných automobilov,

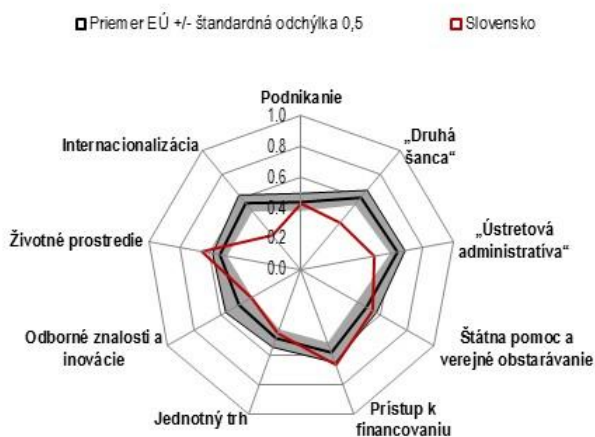
čo v porovnaní s rokom 2011, kedy sa vyrobilo 639 763 vozidiel, predstavuje 45-percentný nárast.⁴ Tento nárast sa odrzkadlil v 7-percentnom náraste zamestnanosti medzi rokmi 2010 – 2014 a zodpovedajúcim 22-percentným zvýšením pridanej hodnoty.

Odvetvie *informačných a komunikačných technológií (IKT)* takisto prispelo k rastu v uplynulých rokoch. V rokoch 2011 – 2014 sa zamestnanosť v tomto odvetví zvýšila o 3 % a pridaná hodnota vzrástla o 7 %. Vláda toto odvetvie podporovala rozvojom IT centier, akým je napríklad Košice IT Valley.⁵ Pre MSP bola táto podpora osobitne prínosná: v rokoch 2011 až 2014 vzrástla ich pridaná hodnota o 14 % a miera zamestnanosti sa zvýšila o 4 %. Väčšie firmy nedokázali držať krok s týmto vývojom – ich produkcia zostala na rovnakej úrovni. Očakáva sa, že toto odvetvie bude rásť, a to čiastočne vďaka európskym prostriedkom vo výške 2,3 miliardy EUR⁶, ktoré sú vyčlenené na slovenský operačný program pre výskum a inovácie na roky 2014 – 2020. V operačnom programe sa uprednostní odvetvie *informačných a komunikačných technológií, automobilového priemyslu, strojárskoho priemyslu a spotrebnej elektroniky*.⁷

V roku 2014 došlo k čistému nárastu počtu zaregistrovaných spoločností, a to o 5 947⁸ (33 450 spoločností bolo založených a 27 503 spoločností zrušených). Čistý výsledok bol oveľa nižší než v roku 2013, kedy čistá zmena v počte spoločností predstavovala 9 423 (41 274 nových spoločností a 31 851 zrušených).⁹ Tento klesajúci trend počtu podnikov bude zrejme pokračovať aj v nasledujúcich rokoch v dôsledku zavedenia novej dane z príjmu právnických osôb, tzv. *daňovej licencie*.¹⁰ Podľa nového zákona musia spoločnosti platiť minimálnu daň z príjmu právnických osôb a platí to aj v prípade, že vykázali daňovú stratu. Je preto pravdepodobné, že podniky s nízkymi ziskovými maržami nebudú schopné pokračovať vo svojej činnosti.¹¹

Prognózy zamestnanosti v MSP predpokladajú na roky 2015 a 2016 mierny pokles o 0,6 % za rok. V tom istom období by mala pridaná hodnota MSP podľa odhadov vzrásť o 2,4 % za rok. Počas prognózovaného obdobia MSP pravdepodobne predbehnú výkonnosť veľkých podnikov. Budúci rast pridanej hodnoty vo veľkých podnikoch sa odhaduje na 1 % ročne. Očakáva sa, že zamestnanosť vo veľkých podnikoch v rokoch 2015 a 2016 klesne o 2,5 % ročne.

2. Profil SBA¹²

Profil Slovenska bol zmiešaný s pomerne dobrými výsledkami v oblasti životného prostredia a prístupu k financovaniu na jednej strane a s nedostatkami v oblastiach internacionalizácie, „druhej šance“ a „ústretovej správy“ na strane druhej.

Rýchlosť vykonávania SBA z roka na rok kolísala, no okolo roku 2012 sa spomalila.

V roku 2014 bola založená osobitná pracovná skupina pre SBA, ktorá má zaistiť, aby sa iniciatíva SBA vykonávala správne. Skupina sa skladá zo zástupcov Slovak Business Agency a 10 ministerstiev, ktoré majú kompetencie súvisiace s MSP.

Vláda plánuje vykonávať SBA v rámci svojej stratégie rozvoja MSP, ktorá sa má realizovať do roku 2020. V čase spracovania tohto prehľadu bola stratégia stále v štádiu prípravy. Stratégia má byť prvým dokumentom zameraným priamo na MSP. Bude zahŕňať aj reakciu slovenských orgánov na iniciatívu SBA, stratégiu Európa 2020 a akčný plán pre podnikanie 2020. Stratégiu bude potrebné zosúladiť s politikou súdržnosti EÚ na roky 2014 – 2020.

Slovensko dosahuje dobré výsledky v príprave politických iniciatív, často však zlyháva pri ich realizácii v praxi. Nedostatok transparentnosti doposiaľ bránil úsilie o zavedenie komplexného rámca, ktorý by MSP poskytoval najlepšiu podporu.

Podľa hodnotiacej tabuľky verejnej správy za rok 2014¹³ je vnímanie slovenskej verejnosti, že sa verejné zdroje zneužívajú v dôsledku korupcie, najsilnejšie z celej EÚ.

Podľa správy EÚ o boji proti korupcii z roku 2014¹⁴ vytvorilo Slovensko väčšinu potrebných právnych nástrojov a inštitúcií na prevenciu a boj proti korupcii, no čelilo niekoľkým problémom, ktoré viedli k neuspokojivým výsledkom. K problémom patrila aj nedostatočná politická vôľa a nedostatočná schopnosť presadzovať pravidlá, ktoré preto neboli dôsledne uplatňované.

Vláda musí ísť príkladom pri riešení problému korupcie. Zabezpečenie vysokej kvality a transparentnosti verejných služieb by sa malo stať prioritou politického programu, čo by sa malo dosiahnuť týmito prostriedkami:

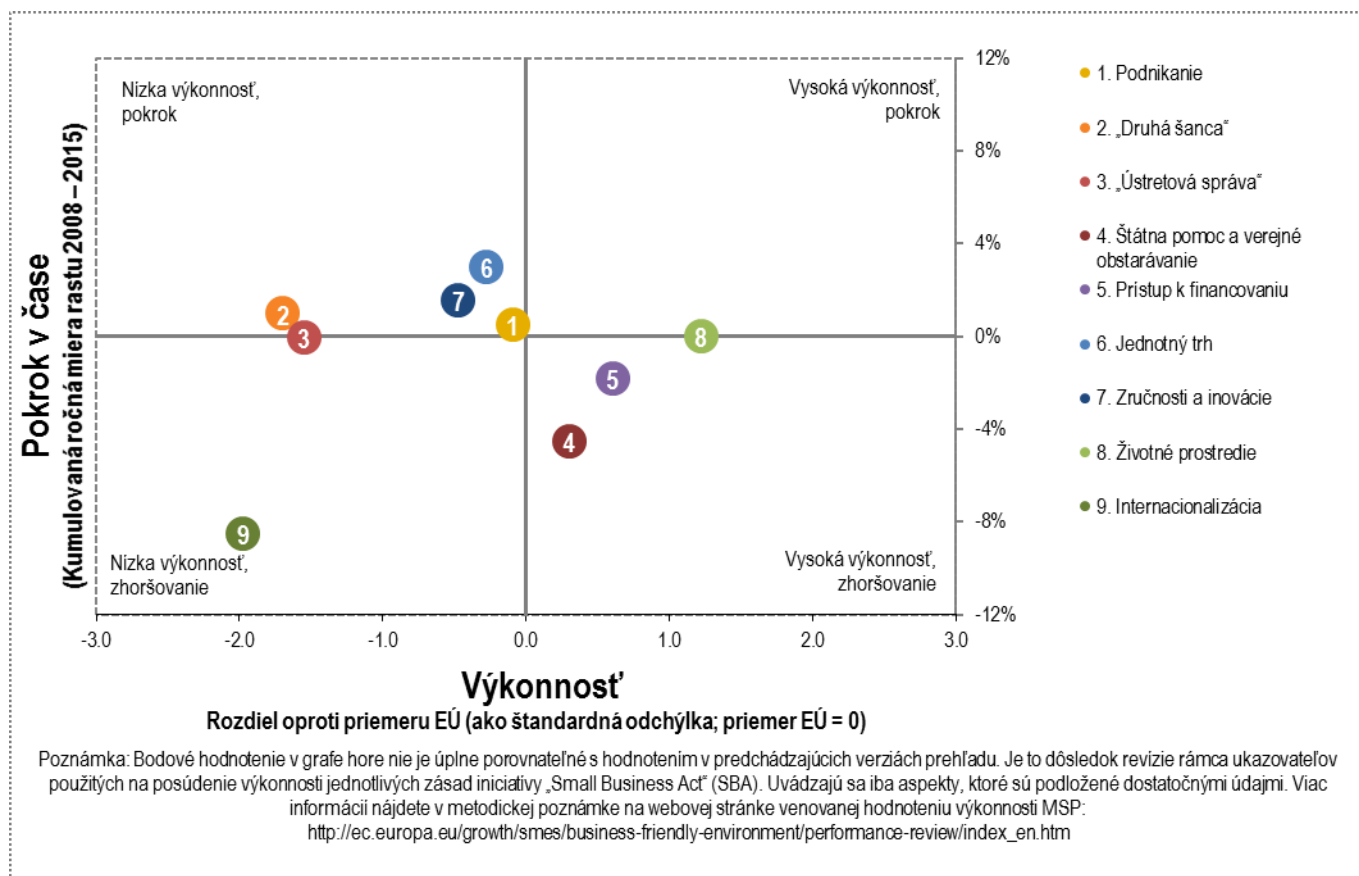
1. Účinným naplňaním zásady "najskôr myslieť na malých," ktorá by sa mala byť založená na systematických a dôkladných posúdeniach vplyvu právnej regulácie vrátane povinného testu MSP. Mal by sa tiež vytvoriť nezávislý kontrolný orgán, ktorý zabezpečí kvalitu týchto posúdení.
2. Posilnením schopnosti verejnej správy lepšie reagovať na potreby MSP, a to najmä intenzívnejším využívaním riešení elektronickej verejnej správy, čo pomôže zjednotiť postupy a často zníži mieru nezrovnalostí zapríčinených človekom.
3. Zrýchlením a zlepšením schopnosti verejných orgánov konať v oblasti „druhej šance“.
4. Zjednodušením administratívnych aspektov cezhraničného obchodu s členskými štátmi EÚ, ako aj tretími krajinami.

V dôsledku známych korupčných prípadov, ktoré sa vyšetrovali v uplynulých rokoch, sa zvýšilo povedomie verejnosti o rizikách korupcie. Pozornosť verejných orgánov sa preto mala zamerať na posilnenie protikorupčnej politiky a politiky bezúhonnosti. Vláda reagovala reformou pod názvom ESO, čo je skratka vychádzajúca zo slov „efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa“. Keďže reforma sa bude vzťahovať len na miestnu verejnú správu, zlepšenie kvality verejných služieb si bude vyžadovať ďalšie kroky.

Politické opatrenia opísané v tomto prehľade sú len výberom opatrení, ktoré vláda prijala v roku 2014 a prvom štvrtroku 2015 (teda v referenčnom období).

Tento prehľad poskytuje informácie o 13 politických opatreniach v siedmich oblastiach SBA: zásada „najskôr myslieť na malých“, podnikanie, „ústretová správa“, štátna pomoc a verejné obstarávanie, zručnosti a inovácie, životné prostredie a inovácie, životné prostredie a internacionalizácia.

Výsledky Slovenska v oblasti SBA: Stav a vývoj v období rokov 2008 – 2015¹⁵

3. Zásady SBA¹⁶

3.0. „Najskôr myslieť na malých“

Zásada „najskôr myslieť na malých“ má byť určujúcou zásadou pre všetky činnosti v oblasti tvorby politik či právnych predpisov. Tvorcov politik zaväzuje, aby brali ohľad na záujmy MSP od počiatkových fáz procesu tvorby politiky. Uplatňovanie tejto zásady si takisto vyžaduje, aby boli novovytvorené právne predpisy, administratívne pravidlá a postupy jednoduché a ľahko uplatniteľné.

Zásada „najskôr myslieť na malých“ nebola uplatňovaná dostatočne. Regulačný rámec a systém súdництва neposkytovali dostatočnú podporu podnikateľskej činnosti a verejnosťou vnímaná korupcia bola naďalej prekážkou rastu¹⁷.

V rokoch 2013 a 2014 vláda prijala opatrenia s cieľom lepšie posúdiť výkonnosť existujúcich právnych predpisov a uskutočnila tretiu etapu hodnotenia slovenských právnych predpisov. V rámci hodnotenia sa analyzovalo 282 právnych predpisov rozdelených do 18 oblastí. Týmto právnymi predpismi sa podnikateľom uložilo 4 566 ohlasovacích povinností, pričom celková výška administratívnych nákladov mohla dosiahnuť až 2,7 miliardy EUR ročne. Odhaduje sa, že priestor na zníženie administratívnej záťaže je približne 10 % uvedených nákladov, čo predstavuje asi 270 miliónov EUR.

Posúdenia vplyvu právnej regulácie sú zavedené od roku 2008, ich uplatňovanie však bolo nedostatočné a neprinieslo uspokojivé výsledky. Najmä na základe metodiky z roku 2008 vláda dostatočne nekonzultovala svoje návrhy s príslušnými zainteresovanými stranami a nezaviedla kontrolu kvality (kontrolu posúdení vplyvu právnej regulácie) založenú na dôkazoch.

Posúdenia vplyvu sa počas referenčného obdobia tohto prehľadu systematicky nevykonávali, a tie, ktoré sa uskutočnili, boli väčšinou veľmi všeobecné a nezakladali sa na systematickej a dôslednej analýze. Je potrebné posilnenie nezávislých mechanizmov kontroly kvality. Neexistoval nezávislý výbor, ktorý by zodpovedal za zabezpečenie primeranej úrovne kvality alebo nestrannosti správ o posúdeniach vplyvu.

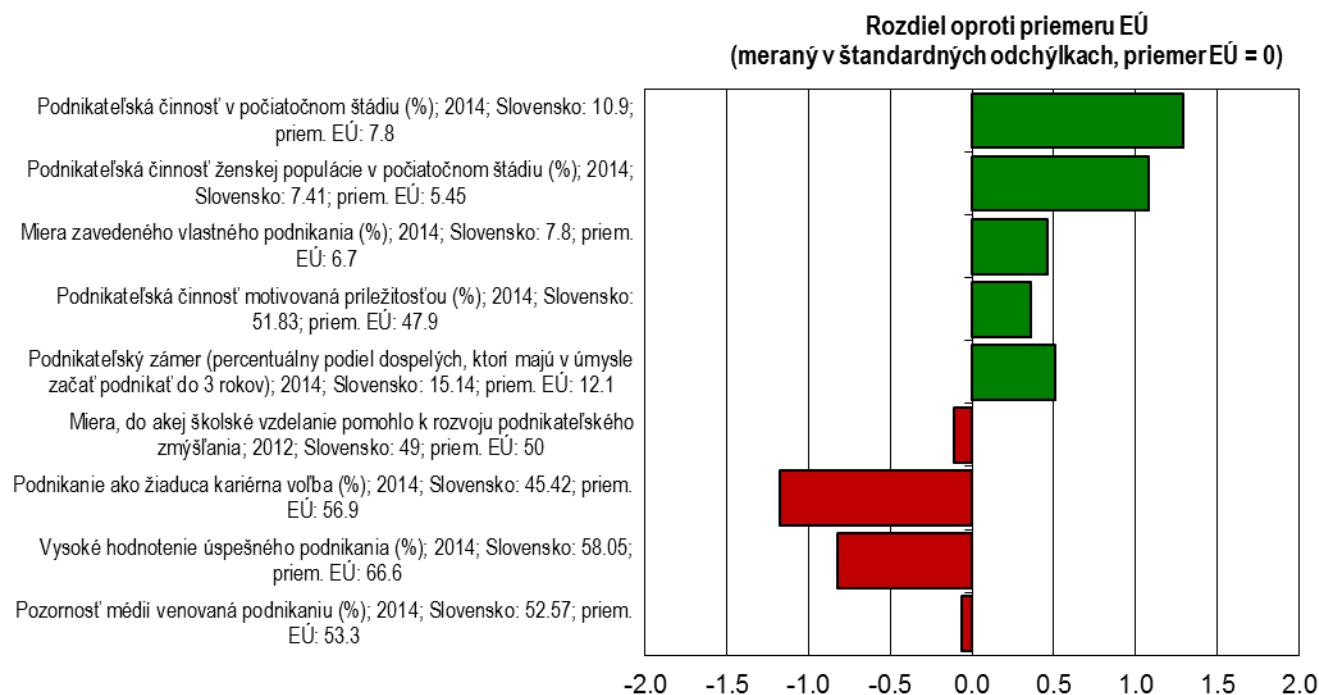
Vláda reagovala na potrebu zlepšenia a prijala „Jednotnú metodiku na posudzovanie vybraných vplyvov,“ ktorá v súčasnosti zahŕňa aj test MSP. Vláda zároveň zriadila koordinačný výbor pre posúdenia vplyvu právnej regulácie pod vedením Úradu vlády SR. Uplatňovanie novej metodiky je v súčasnosti naplánované od druhého štvrťroku 2015. Teraz je mimoriadne dôležité, aby sa uplatňovanie novej metodiky, ktoré sa už významne omeškalo, začalo urýchlene a spôsobom orientovaným na kvalitu.

Test MSP ani preverenie vplyvu na konkurencieschopnosť sa počas referenčného obdobia tohto prehľadu nevykonávali ako povinná súčasť hodnotenia vplyvu právnej regulácie. Test MSP sa v súčasnosti zavádza čiastočne v reakcii na nové podmienky, na základe ktorých je test MSP kritériom oprávnenosti čerpania finančných prostriedkov EÚ na regionálny rozvoj.

Očakáva sa, že zavedením novej metodiky posúdenia vplyvu sa zlepší systematickosť a transparentnosť konzultačného procesu.

Spoločné dátumy nadobudnutia účinnosti právnych predpisov pomáhajú znížiť administratívne zaťaženie spoločností. Poskytujú podnikom istotu, že dôležité právne predpisy nadobudnú účinnosť v jednom z týchto termínov. Slovenská vláda neuplatnila spoločné dátumy nadobudnutia účinnosti.

3.1. Podnikanie

Poznámka: Ukazovatele orientované doprava znázorňujú vyššiu výkonnosť, než je priemer EÚ, a ukazovatele orientované doľava znázorňujú nižšiu výkonnosť.

Slovensko dosiahlo rovnaké výsledky ako priemer EÚ. Oproti predchádzajúcemu roku nenastali žiadne výrazné zmeny. Menšie zmeny, ku ktorým došlo v jednotlivých ukazovateľoch, vykazovali zmiešané trendy. Všetky ukazovatele činnosti etablovaných podnikov vzrástli, zatiaľ čo väčšina ukazovateľov spoločenského vnímania podnikania sa zhoršila.

Dobré výsledky vykazovali tieto ukazovatele činnosti etablovaných podnikov: podiel populácie, ktorá podniká v počiatočnom štádiu, podiel vlastníctva etablovaných podnikov a miera, do akej bola ich podnikateľská činnosť založená na príležitosti a nie nutnosti.

Na rozdiel od pozitívnych zmien vyššie uvedených ukazovateľov sa podiel dospelých, ktorí chcú začať podnikáť počas nasledujúcich troch rokov, mierne znížil. Podnikanie sa stalo menej žiaducou kariérou voľbou (pokles z 49 % na 45 %), pričom oproti predchádzajúcemu roku došlo k miernemu poklesu spoločenského hodnotenia podnikania (minimálny pokles z 58,5 % na 58 % vo vnímaní úspešných podnikateľov ako ľudí s vysokým spoločenským postavením). Oba tieto ukazovatele vykazovali nižšie hodnoty, ako je priemer EÚ.

V neposlednom rade podnikanie priťahovalo pozornosť médií o niečo viac ako v predchádzajúcom roku (v oboch prípadoch bola hodnota ukazovateľa v súlade s priemerom EÚ).

Od prijatia SBA v roku 2008 zaviedla vláda viaceré opatrenia v tejto oblasti. Týmito opatreniami však reagovala len na

niektoré z odporúčaní iniciatívy SBA. Ide o opatrenia na podporu žien, mladých ľudí a nezamestnaných pri zakladaní podnikov. Vzdelávanie a odborná príprava v oblasti podnikania ani prevody podnikov sa nepovažujú za významné politické ciele, hoci projekt Štátneho inštitútu odborného vzdelávania podporuje podnikateľské vzdelávanie študentov stredných škôl.

Počas referenčného obdobia sa prijalo niekoľko politických opatrení. Podniky, ktoré poskytujú praktickú odbornú prípravu študentov, majú podľa zákona o odbornom vzdelávaní a príprave nárok na daňové úľavy.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny poskytuje príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť. Je určený na pokrytie niektorých nákladov spojených so samostatnou zárobkovou činnosťou a na podporu prilákania nových ľudí na trh práce ako podnikateľov.

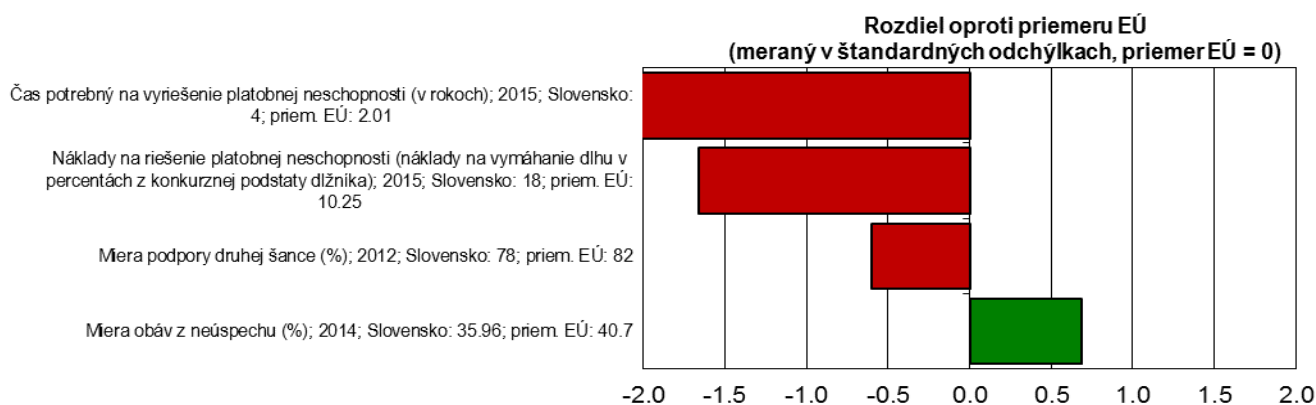
Slovak Business Agency organizuje súťaž Podnikateľka Slovenska. Súťaž oceňuje ženy, ktoré dosiahli mimoriadne výsledky v podnikaní.

Vláda oficiálne oznámila novú koncepciu pomoci na začatie podnikania.

Cieľom je vytvoriť integrovaný prístup k finančnej podpore začínajúcich podnikov. V čase prípravy tohto prehľadu mala plánovaná pomoc pozostávať z týchto opatrení:

- Počas prvých dvoch rokov svojej existencie majú byť začínajúce podniky oslobodené od dane z príjmu.
- Po uplynutí dvoch rokov budú mať výhodu zníženej sadzby dane z príjmu (nižšej ako súčasná sadzba 22 %).
- Začínajúce podniky budú oslobodené od platenia tzv. daňovej licencie, teda paušálnej dane, ktorú platí každý podnik bez ohľadu na svoj finančný výsledok.
- Začínajúce podniky získajú finančné poukazy na právne, technické či obchodné partnerstvá súvisiace s ochranou duševného vlastníctva.
- Študenti alebo absolventi sa budú môcť zapojiť do postgraduálneho štipendijného programu pre začínajúcich podnikateľov, v rámci ktorého nebudú musieť platiť sociálne odvody a budú dostávať mesačný príspevok vo výške 700 EUR počas šiestich mesiacov.

3.2. „Druhá šanca“

Poznámka: Ukazovatele orientované doprava znázorňujú vyššiu výkonnosť, než je priemer EÚ, a ukazovatele orientované doľava znázorňujú nižšiu výkonnosť.

V zmysle zásady „druhej šance“ sa má zabezpečiť, aby čestní podnikatelia, ktorí vyhlásili konkurz, rýchlo dostali druhú šancu.

Slovensko dosiahlo v tejto oblasti podpriemerné výsledky. Bodové hodnotenia jednotlivých ukazovateľov zostali na úrovni predchádzajúceho roku.

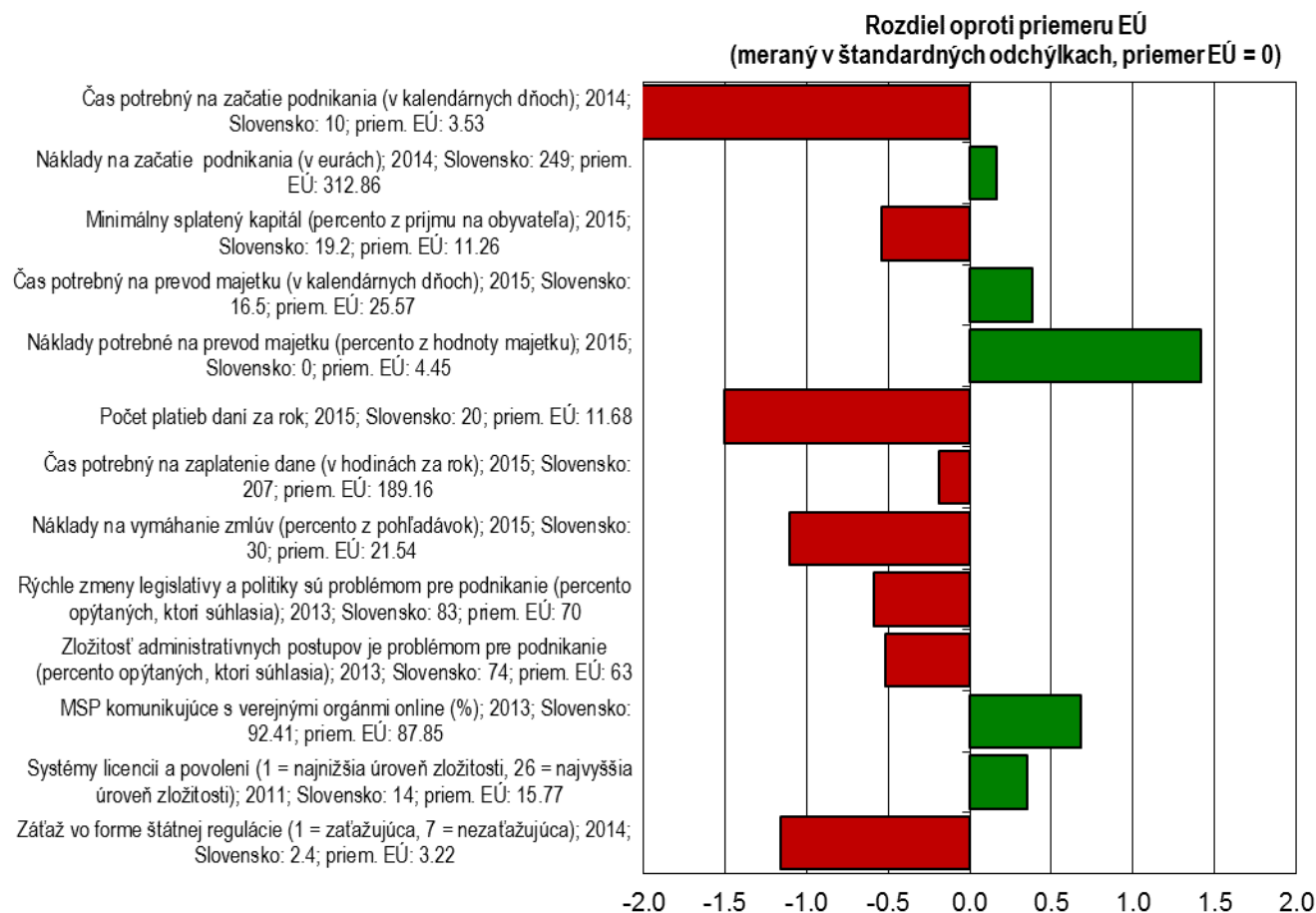
Likvidácia platobne neschopného podniku trvá dlho (štyri roky) a pre podnik v likvidácii znamená vysoké náklady (18 % konkurznej podstaty dlžníka). Stupeň spoločenskej podpory opätovného podnikania bol o niečo nižší, ako je priemer EÚ.

Slováci sa neúspechu v podnikaní obávajú menej ako priemerný občan EÚ.

Napriek niekoľkým zmenám zákona o konkurze sa od roku 2008 nedosiahol výrazný pokrok. Neprijali sa žiadne opatrenia na podporu druhého začiatku pre podnikateľov, ktorí vyhlásili konkurz, a nevznikli ani pravidlá na obnovenie podnikania.

Počas referenčného obdobia tohto prehľadu sa v tejto oblasti neprijali žiadne nové opatrenia.

3.3. „Ústretová správa“

Poznámka: Ukazovatele orientované doprava znázorňujú vyššiu výkonnosť, než je priemer EÚ, a ukazovatele orientované doľava znázorňujú nižšiu výkonnosť.

Pojem „ústretová správa“ pomenúva schopnosť verejnej správy reagovať na potreby MSP.

V tejto oblasti Slovensko zaostáva za priemerom EÚ rovnako ako v predchádzajúcom roku. Žiaden z ukazovateľov sa oproti minulému roku výrazne nezmenil. Z dostupných údajov vyplýva, že v tejto oblasti dosiahol Slovensko od roku 2008 len malý pokrok.

Postupy pri zakladaní podnikov boli spojené s pomerne nízkymi nákladmi (249 EUR v porovnaní s priemerom EÚ vo výške 312 EUR), ale presahovali cieľ SBA, ktorý je 100 EUR. Minimálna požadovaná výška splateného kapitálu bola z hľadiska príjmu na obyvateľa vyššia ako priemer EÚ. Administratíva spojená so začatím podnikania zabrala oproti priemeru EÚ takmer trikrát viac času (10 dní v porovnaní s 3,5 dňa). V roku 2013 Slovensko zaviedlo opatrenia s cieľom skrátiť dĺžku konania na dva dni, ale zdá sa, že opatrenia neprinesli očakávané výsledky.

Prevod vlastníctva bol relatívne rýchly a lacný s trvaním 16,5 dňa a zanedbateľnými nákladmi.

Priemerný slovenský podnik vykonal 20 platieb daní za rok, čo je o 8 platieb viac ako priemerný podnik v EÚ. Príprava platieb zabrala podnikom 207 osobohodín, čo je približne v súlade s priemerom EÚ.

Činnosť verejnej správy bola v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ zaťažujúca. Náklady na vymáhanie plnenia zmlúv boli vyššie, ako je priemer EÚ. Ako záťaž boli vnímané časté zmeny právnych predpisov, zložitosť administratívnych postupov, ako aj požiadavky vyplývajúce z vládnych nariadení.

Výnimkou z tohto pravidla je systém udeľovania povolení, ktorý dosiahol o trochu lepšie výsledky ako iné ukazovatele. Ďalší výskum potvrdil dobré výsledky Slovenska v udeľovaní povolení na podnikanie.¹⁸

Podiel MSP, ktoré komunikujú s verejnými orgánmi elektronicky, bol na Slovensku vyšší než v EÚ ako celku. Od roku 2008 sa bodové hodnotenie tohto ukazovateľa pohybuje na úrovni približne 90 % MSP.

Od prijatia iniciatívy SBA v roku 2008 dosiahlo Slovensko určitý pokrok v úprave administratívnych postupov na založenie spoločnosti tak, aby lepšie zodpovedali potrebám MSP (napr. pokiaľ ide o čas potrebný na získanie licencií alebo povolení). Prijali sa aj niektoré opatrenia v oblasti riešení elektronickej verejnej správy.

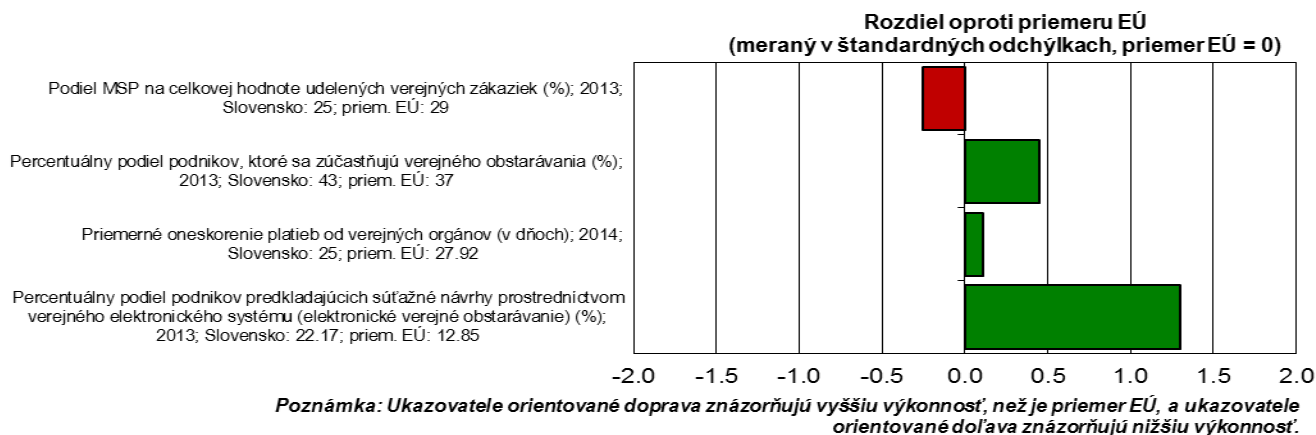
Nadalej však existuje priestor na zlepšenie v niekoľkých oblastiach súvisiacich s „ústretovou správou“. Po prvé, jednotné kontaktné miesto na vybavenie administratívy spojenej so začatím podnikania musí fungovať efektívnejšie. Po druhé, komunikácia s útvarmi verejnej správy by mala byť rýchlejšia a účinnejšia. Po tretie, v súčasnosti treba lepšie prepojiť rôzne databázy s cieľom umožniť úspešné uplatňovanie zásady „stačí len raz“ (*once-only*). V neposlednom rade je potrebné zriadiť jednotné kontaktné miesta, kde budú MSP môcť vybaviť všetky administratívne záležitosti či získať usmernenia o rôznych oblastiach svojej činnosti, ako napr. prístup k financovaniu alebo daňové poradenstvo. Táto konkrétna potreba sa v súčasnosti naplňuje otvorením Národného podnikateľského centra, ktoré je podrobnejšie opísané ďalej.

Počas referenčného obdobia došlo vo viacerých politikách k vývoju, ktorý uvádzame ďalej.

Vláda začala realizovať program účinnej, spoľahlivej a otvorenej verejnej správy, ktorý je na Slovensku známy ako reforma ESO. Ide o najväčšiu reformu štátnej správy od roku 1989. Jej cieľom je zefektívniť činnosť miestnej verejnej správy a zabezpečiť, aby sa verejnosti poskytovali vysoko kvalitné, transparentné a dostupné služby. Reforma bude prebiehať v niekoľkých fázach do roku 2020. Reorganizácia miestnej verejnej správy sa uskutočnila v rokoch 2013 až 2014. Na základe reformy sa zriaďujú klientske centrá, vďaka ktorým bude miestna verejná správa bližšie k občanom a podnikom. Zvýšeným využívaním elektronickej správy sa navyše dosiahnu významné úspory nákladov. V roku 2014 vzniklo dvadsať takýchto centier. Rozsah pôsobnosti reformy sa týka len miestnej verejnej správy a, čo je zaujímavé, nezahŕňa centrálnu verejnú správu.

Vláda oznámila, že Národné podnikateľské centrum sa stane jednotným kontaktným miestom a bude poskytovať rozsiahlu a komplexnú podporu podnikania. Centrum bude mať pre MSP niekoľko programov, ako napríklad akceleračný program, inkubačný program a rastový program. Rozsah projektu je zatiaľ pomerne obmedzený, keďže v súčasnosti sa pripravuje len pilotný projekt v Bratislave. Podľa plánu sa však projekt neskôr rozšíri aj do ďalších regiónov Slovenska. Centrum by malo začať činnosť koncom roka 2015 a od roku 2016 bude plne funkčné.

3.4. Štátna pomoc a verejné obstarávanie

Slovensko dosiahlo výsledky zodpovedajúce priemeru EÚ.

Oproti prehľadu z minulého roka došlo v tejto kapitole k jedinej zmene, ktorou bolo mierne skrátenie priemerného času oneskorenia platieb zo strany verejných orgánov, a to o dva dni. Priemerné oneskorenie platieb zo strany verejných orgánov napriek tomu dosahovalo takmer jeden mesiac. Nedávno nadobudli účinnosť ustanovenia, ktorými sa transponuje smernica o oneskorených platbách, čo by malo pomôcť riešiť tento problém a skrátiť meškanie tak, aby boli dátumy platieb v súlade s podmienkami stanovenými vo verejných zákazkách.

Vláda SR od roku 2008 reagovala na väčšinu odporúčaní SBA v tejto oblasti politiky. Výsledky však zatiaľ nie sú viditeľné, čo poukazuje na možné problémy s vykonávaním v praxi. Zainteresované strany a odborné zoskupenia (*think tanks*)¹⁹ naďalej zdôrazňovali najmä potrebu väčšej transparentnosti a vyzývali vládu, aby vynaložila väčšie úsilie na boj proti úplatkárstvu a korupcii.

Slovensko dosiahlo pokrok v otázke štátnych dotácií tým, že obmedzilo diskrečnú právomoc orgánov na všetkých úrovniach vlády, pokiaľ ide o rozhodnutia v tejto oblasti. Miera dynamiky pokroku v boji proti korupcii doteraz nebola posudzovaná, MSP však zostávajú skeptické a vyzývajú, aby vláda vytrvala vo svojom záväzku podporovať antikorupčné iniciatívy.²⁰

Zákon o verejnom obstarávaní bol v roku 2013 novelizovaný. Hoci reforma postupuje správnym smerom, nie je vykonávaná

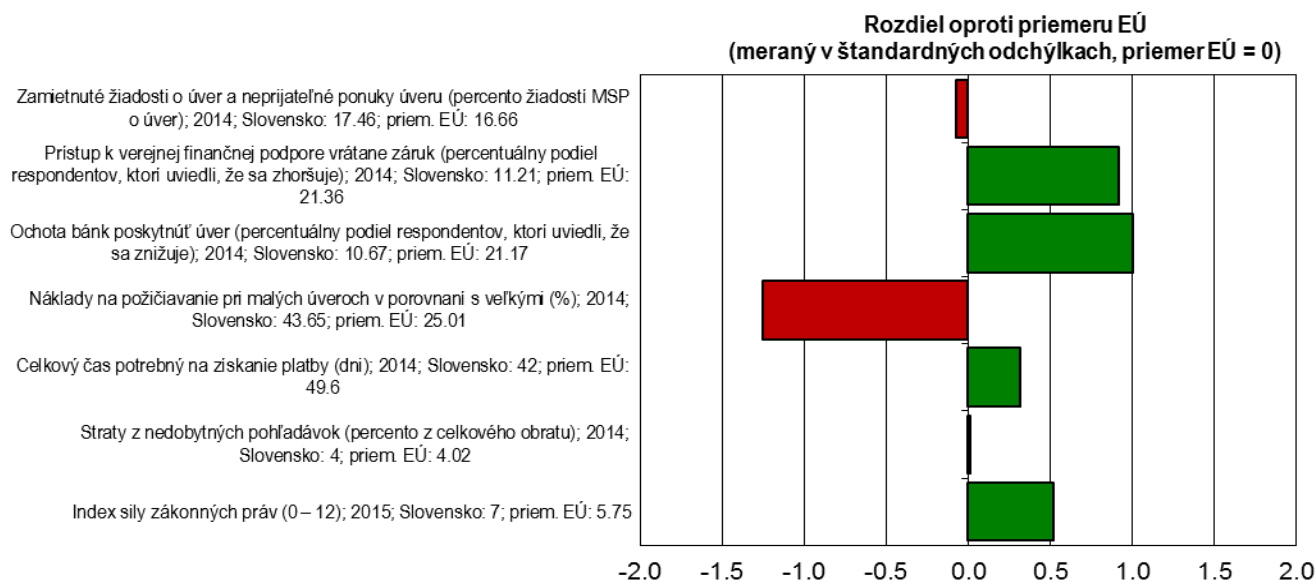
dostatočne účinným spôsobom. Postupy verejného obstarávania sú naďalej zdĺhavé. Navyše sa znížila miera využívania elektronického obstarávania a neklesol ani počet sťažností voči rozhodnutiam prijatým verejnými obstarávateľmi.²¹ Nedávna reforma postupu verejného obstarávania by mala pomôcť zvýšiť nákladovú efektívnosť a kvalitu verejných výdavkov. Medzi hlavné aspekty reformy patrí zmena výberového procesu s cieľom posilniť uplatňovanie kvalitatívnych kritérií vo výberovom postupe, zriadenie nezávislej Rady pre verejné obstarávanie a vytvorenie registra, kde sa zhromažďujú skúsenosti verejných orgánov s jednotlivými poskytovateľmi, ktoré získali počas realizácie verejných zákaziek v minulosti. Vo verejnom obstarávaní sa dosiahla väčšia transparentnosť.

Počas referenčného obdobia došlo vo viacerých politikách k vývoju, ktorý uvádzame ďalej.

Pokiaľ ide o štátnu pomoc, Slovensko pracuje na vykonávaní všeobecného nariadenia EÚ o skupinových výnimkách a modernizuje štátnu pomoc na vnútroštátnej úrovni. V súčasnosti sa do vnútroštátneho práva transponujú aj právne predpisy EÚ v oblasti verejného obstarávania z roku 2014.

Elektronické trhovisko (*e-trhovisko*) pre verejnú správu bolo spustené začiatkom roku 2015. Ide o on-line trh, prostredníctvom ktorého sa zjednodušuje prístup k verejnému obstarávaniu a zosúladzuje sa dopyt verejných orgánov so službami, ktoré poskytujú zaregistrovaní uchádzači. Vďaka tomuto elektronickému procesu bude zadávanie objednávok prebiehať transparentným a bezpečným spôsobom.

3.5. Prístup k financovaniu

Poznámka: Ukazovatele orientované doprava znázorňujú vyššiu výkonnosť, než je priemer EÚ, a ukazovatele orientované doľava znázorňujú nižšiu výkonnosť.

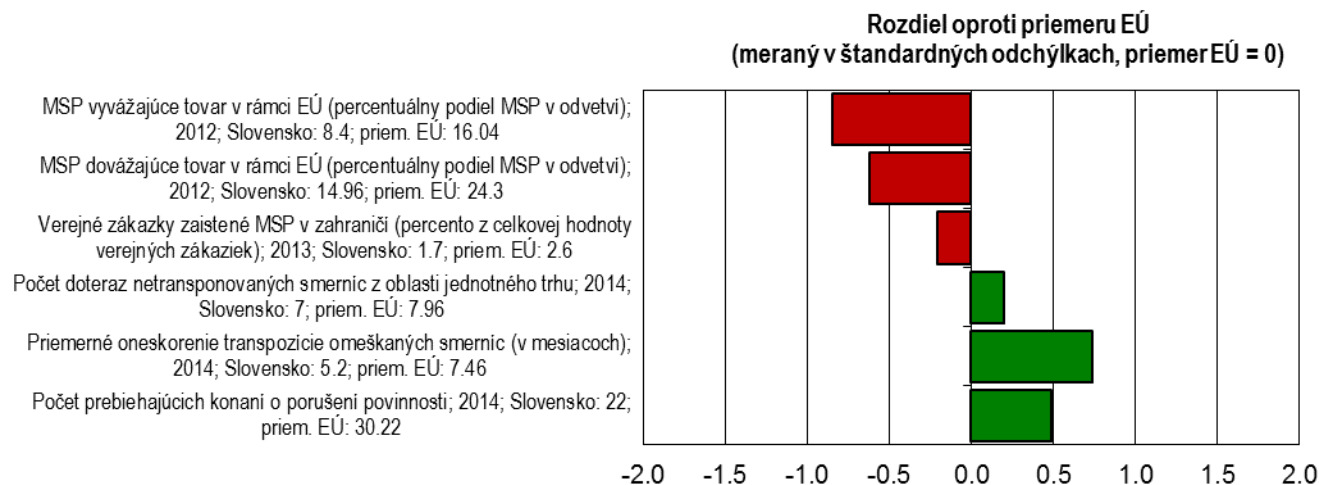
Výsledky Slovenska v tejto oblasti prekračujú priemer EÚ. Podľa dostupných údajov sa finančné podmienky pre slovenské MSP od roku 2008 zhoršili. Oproti minulému roku vnímajú podnikatelia zlepšenie dostupnosti bankových úverov, ale zhoršenie prístupu k verejným zárukám.

Náklady na malé úvery boli vo vzťahu k nákladom na veľké úvery výrazne vyššie ako priemer EÚ. Čas, za ktorý dostávajú podniky zaplatené, a straty z nedobytných pohľadávok boli podobné, ako sú príslušné priemerné hodnoty v EÚ, pričom v indexe sily zákonných práv dosiahlo Slovensko lepšie výsledky než priemer EÚ.

Od roku 2008 sa prijalo niekoľko politických opatrení na vykonanie odporúčaní SBA. Vznikol Fond inovácií a technológií, v rámci ktorého sa rýchlo rastúcim spoločnostiam poskytuje rizikový kapitál, čím sa podporuje inovatívne podnikanie a vytváranie pracovných miest. Slovenská záručná a rozvojová banka, program JEREMIE a program EXIM banky na podporu vývozu poskytujú osobitné možnosti financovania určené MSP. Slovak Business Agency ponúka program mikropôžičiek a Európska investičná banka spolu s Európskou bankou pre obnovu a rozvoj poskytujú preferenčné financovanie pre MSP prostredníctvom komerčných bánk.

Počas referenčného obdobia pre tento prehľad sa neprijali ani neboli oznámené nové opatrenia v tejto oblasti.

3.6. Jednotný trh

Poznámka: Ukazovatele orientované doprava znázorňujú vyššiu výkonnosť, než je priemer EÚ, a ukazovatele orientované doľava znázorňujú nižšiu výkonnosť.

Výsledky Slovenska v tejto oblasti dosahovali priemer EÚ rovnako ako v predchádzajúcom roku. V tejto oblasti politiky dosiahlo Slovensko od roku 2008 najväčší pokrok spomedzi všetkých oblastí SBA, a to najmä vďaka zvýšeniu podielu MSP, ktoré vyvážajú a dovážajú v rámci EÚ.

Podiel výrobných MSP, ktoré sa podieľajú na dovoze v rámci EÚ, sa oproti minulému roku mierne zvýšil, kým podiel tých, ktorí v rámci EÚ vyvážajú, zostal nezmenený. Slovenské MSP majú o niečo nižšiu úspešnosť pri získavaní verejných zákaziek v zahraničí, než je priemer EÚ.

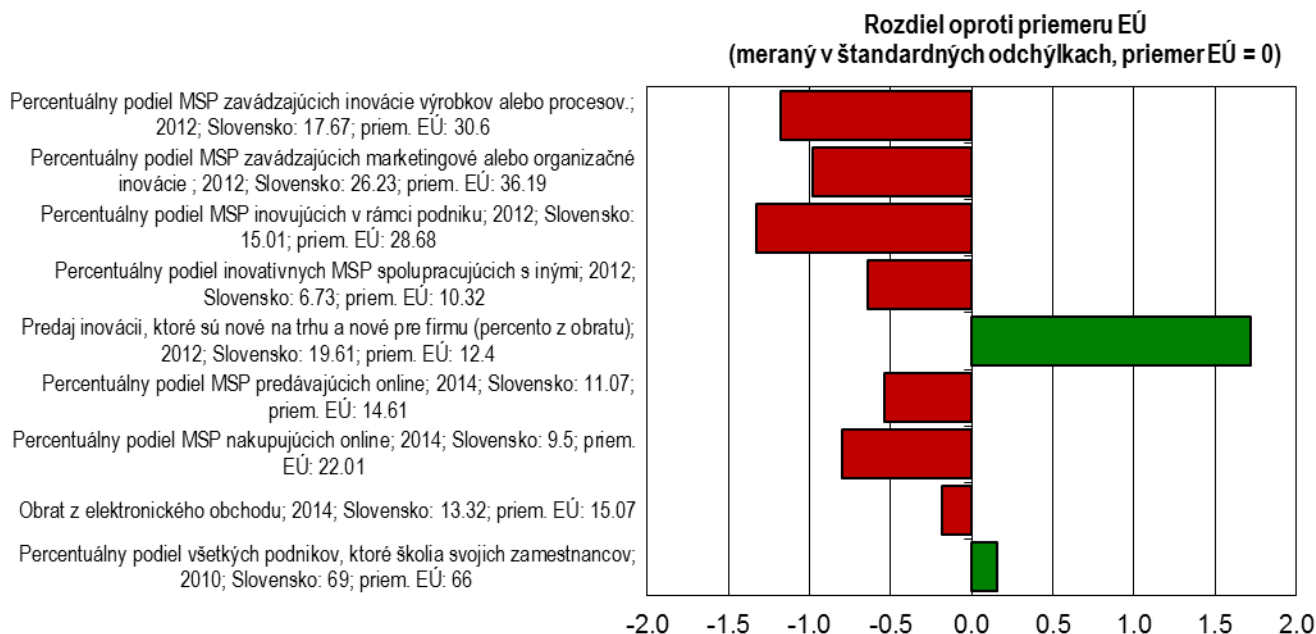
Postup transpozície smerníc EÚ do vnútroštátnych právnych predpisov bol na Slovensku efektívnejší ako vo väčšine ostatných členských štátov EÚ. V minulom roku sa očakávala transpozícia

siedmich smerníc. Priemerné oneskorenie transpozície bolo kratšie, než je priemer (5,2 mesiaca v porovnaní s 7,5 mesiaca). Slovensko malo 22 prebiehajúcich konaní o porušení povinnosti, čo je lepší výsledok než priemer EÚ, ktorý je 30 konaní.

Od roku 2008 sa v tejto oblasti prijalo niekoľko politických opatrení v reakcii na odporúčania SBA. Dobre funguje napríklad centrum SOLVIT, ktoré bolo zriadené s cieľom pomôcť riešiť problémy MSP na jednotnom trhu, a zaviedol sa aj informačný systém o vnútornom trhu. Napriek tomuto pokroku nevenovali tvorcovia politik žiadnu pozornosť používaniu noriem alebo systému štandardizácie.

Počas referenčného obdobia pre tento prehľad sa nezaviedli žiadne významnejšie nové opatrenia.

3.7. Zručnosti a inovácie

Poznámka: Ukazovatele orientované doprava znázorňujú vyššiu výkonnosť, než je priemer EÚ, a ukazovatele orientované doľava znázorňujú nižšiu výkonnosť.

Výkonnosť Slovenska v tejto oblasti je približne v súlade s priemerom EÚ a v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa výrazne nezmenila. Takmer vo všetkých jednotlivých ukazovateľoch sa dosiahli nižšie ako priemerné hodnotenia. Vďaka vynikajúcim výsledkom v predaji inováčných výrobkov nie je celkové priemerné bodové hodnotenie za túto oblasť pod priemerom EÚ.

Je pozoruhodné, že oproti minulému roku došlo k zhoršeniu takmer vo všetkých ukazovateľoch inovácií. Nie je celkom jasné, ako sa v podmienkach, ktoré nie sú inováciám priaznivo naklonené, podarilo dosiahnuť výrazne nadpriemerný výsledok v predaji riešení, ktoré sú nové na trhu alebo nové pre firmu.

Osobitne pozoruhodný pokles nastal v ukazovateľoch, ktoré merajú úroveň on-line činností (predaj, nákup a podiel obratu z elektronického obchodu). Napriek týmto poklesom je celkový trend vývoja od roku 2008 pozitívny.

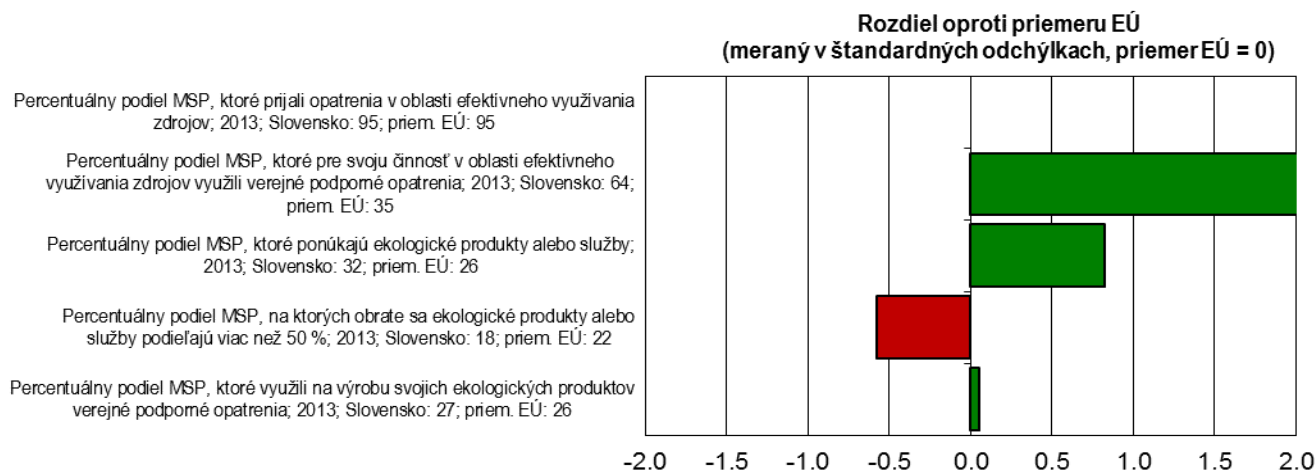
Napriek tomuto nepriaznivému vývoju dosiahlo Slovensko od roku 2008 v tejto oblasti dobré výsledky.

Od prijatia iniciatívy SBA v roku 2008 dosiahlo Slovensko mierny pokrok v oblasti politiky zručností a inovácií. Vláda doposiaľ vykonala opatrenia na posilnenie spôsobilostí MSP v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a poskytla istú podporu rýchlo rastúcim inováčnym spoločnostiam. Niekoľkými odporúčaniami SBA sa však doteraz nezaoberala. Ide napríklad o opatrenia na posilnenie zručností a odborných spôsobilostí a opatrenia na podporu výskumu, vývoja a inovácií v MSP.

Počas referenčného obdobia tohto prehľadu zaviedla vláda daňový odpočet výdavkov na výskum a vývoj. Odpočet bude zahŕňať široký výber oprávnených nákladov vrátane miezd, poistenia a iných zamestnaneckých dávok.

Vláda tiež pokračovala v schéme inováčných poukazov z predchádzajúceho roka.

3.8. Životné prostredie

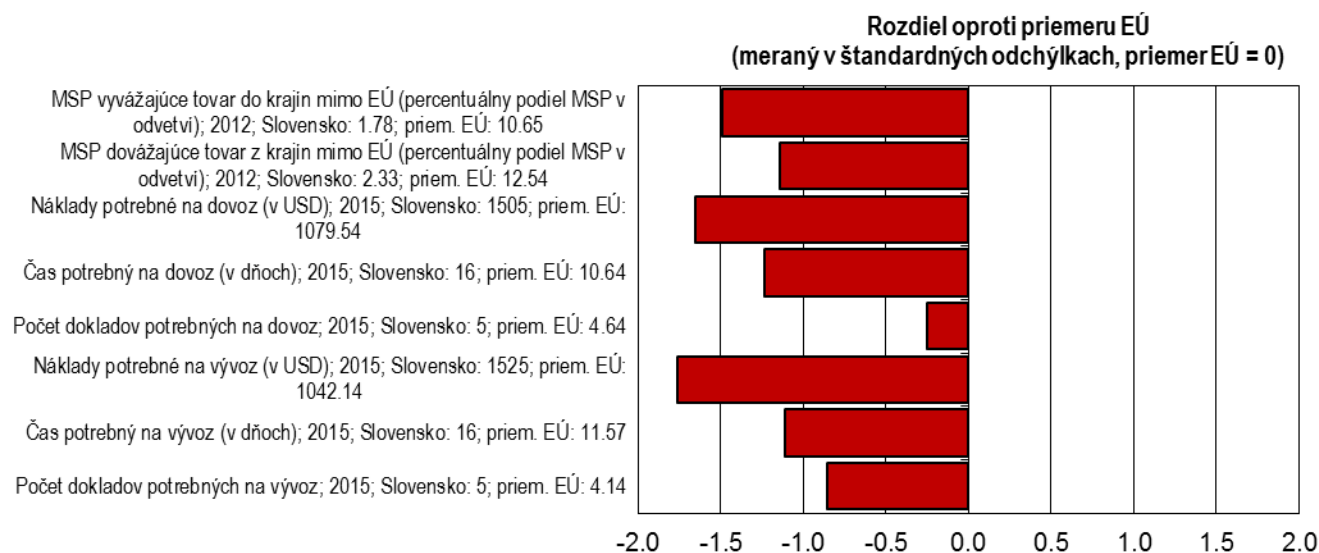
Poznámka: Ukazovatele orientované doprava znázorňujú vyššiu výkonnosť, než je priemer EÚ, a ukazovatele orientované doľava znázorňujú nižšiu výkonnosť.

V tejto oblasti dosiaholo Slovensko výrazne lepšie výsledky než priemer EÚ. Bodové hodnotenia sa od minulého vydania prehľadu neaktualizovali.

Od roku 2008 Slovensko zaviedlo politické opatrenia na riešenie väčšiny odporúčaní SBA v tejto oblasti. Zreteľne však chýbajú opatrenia zamerané na zabezpečenie energetickej efektívnosti a využívanie obnoviteľných zdrojov energie v MSP. Chýbajú aj stimuly na rozvoj inovačných environmentálne účinných procesov, výrobkov a služieb a ich zavedenie do tradičných spoločností.

Počas referenčného obdobia bolo prijaté jedno politické opatrenie, a to zákon o energetickej efektívnosti. Cieľom zákona je zabezpečiť podporu energetickej efektívnosti a lepšie monitorovanie využívania energie, napríklad zavedením systému kvalifikácie energetických audítorov. Očakáva sa, že zákon prispeje k efektívnosti využívania energie v rámci celého energetického reťazca, pričom najvyšší potenciál úspory energie sa predpokladá v konečnej spotrebe. Zákon tiež vytvára základný rámec na podporu rozvoja trhu s energetickými službami.

3.9. Internacionalizácia

Poznámka: Ukazovatele orientované doprava znázorňujú vyššiu výkonnosť, než je priemer EÚ, a ukazovatele orientované doľava znázorňujú nižšiu výkonnosť.

V tejto oblasti Slovensko výrazne zaostáva za priemerom EÚ. Žiadny z dostupných ukazovateľov nepresiahol príslušnú priemernú úroveň EÚ. Oproti predchádzajúcemu roku sa navyše nedosiahlo žiadne významné zlepšenie.

Menšie zlepšenia zahŕňajú mierne zvýšenie podielu výroby MSP, ktoré obchodujú s tretími krajinami, a malé zníženie počtu dokladov potrebných na vývoz (o dva dokumenty) a dovoz (o jeden dokument).

Situácia slovenských MSP sa zhoršila pre zvýšenie nákladov na cezhraničné obchodovanie. Náklady sa nezvýšili len oproti úrovni predchádzajúceho roka, ale prudko stúpajú už od roku 2008. V rokoch 2008 – 2015 sa v prípade vývozu aj dovozu zvýšili o viac ako 40 %.

Od roku 2008 Slovensko politikami reagovalo na všetky odporúčania SBA v tejto oblasti s výnimkou jedného. Zaviedli sa opatrenia na podnietenie obchodu a vývozu, finančnej podpory internacionalizácie MSP, ako aj podpory klastrov, akceleratorov a obchodných organizácií. Dostupné údaje poukazujú na potrebu zlepšenia ich účinnosti a efektívnosti.

Pozoruhodným príkladom podpory vývozu v období od roku 2008 je projekt „MISIA14 – Made in Slovakia“. Cieľom projektu, ktorý sa začal v septembri 2013, je zvýšenie vývozu zo strany MSP a zvýšenie podielu MSP na celkovom vývoze Slovenska.

Počas referenčného obdobia vzniklo niekoľko politických iniciatív, ktoré sú uvedené ďalej.

V marci 2014 bola prijatá stratégia vonkajších ekonomických vzťahov na obdobie 2014 – 2020. Cieľom je zaviesť účinný rámec podpory vývozu.

Nedávno prijatý Zákon o správe, prevádzke a používaní informačného systému Centrálny elektronický priečinok pri dovoze, vývoze a tranzite tovaru umožní medzinárodným obchodníkom, špeditérom a dopravcom vybaviť administratívu súvisiacu s pohybom tovaru rýchlejšie a na jednom mieste. Očakávaným výsledkom je zníženie počtu potrebných obchodných dokumentov a urýchlenie ich spracovania (vd'aka e-službám). Okrem toho by sa mala zákonom uľahčiť a zefektívniť výmena informácií medzi orgánmi štátnej správy.

4. Nové zaujímavé iniciatívy

Na ilustráciu opatrení, ktoré môžu vlády prijať na podporu MSP, uvádzame príklad dobrej iniciatívy zo Slovenska:

Národné podnikateľské centrum

Národné podnikateľské centrum by malo vytvoriť komplexný systém na podporu podnikania. Jeho cieľom je poskytovať všetky služby pod jednou strechou. Záujemcovia o podnikanie alebo podnikatelia budú môcť v centre získať komplexné a úplné informácie na jednom mieste. Centrum by malo zabezpečovať nielen administratívnu, ale aj finančnú podporu.

Národné podnikateľské centrum bude realizovať štyri podporné programy.

1. Akceleračný program bude podporovať a usmerňovať záujemcov o podnikanie a nových podnikateľov.
2. Inkubačný program bude podporovať podnikateľov v počiatočnej fáze podnikania. Bude poskytovať odbornú prípravu, priestory, prístup k technológiám a finančné sprostredkovanie.
3. Stážový program je určený podnikateľom v skorom štádiu rozvoja podnikania a mladým ľuďom, ktorí chcú začať podnikáť. Poskytne im príležitosť nadobudnúť skúsenosti a kontakty v spoločnostiach, podnikateľských združeniach a inštitúciách, ktoré podporujú podnikateľské činnosti.
4. Rastový program bude zameraný na podniky vo fáze vývoja s cieľom pomôcť im rozšíriť podnikanie na nové trhy, či už na vnútroštátnej alebo medzinárodnej úrovni.

Pilotný projekt sa začne na jeseň 2015 v Bratislave. Po pilotnej fáze by malo Národné podnikateľské centrum rozšíriť svoju činnosť do ďalších regiónov Slovenska.

Odkazy:

http://www.sbagency.sk/tlacova-sprava-narodne-podnikatelske-centrum-zabezpeci-komplexnu-podporu-maleho-a-stredneho#_VQs2yY6G_T8

Dôležité informácie

Prehľad základných skutočností o iniciatíve „Small Business Act“ (SBA) pripravuje Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP ako súčasť programu Hodnotenie výkonnosti MSP. Program je hlavným nástrojom tohto riaditeľstva na analýzu hospodárskych záležitostí týkajúcich sa MSP. Tieto prehľady spájajú najnovšie dostupné štatistické a politické informácie o 28 členských štátoch EÚ a ďalších 7 krajinách mimo EÚ, ktoré prispievajú aj k Programu pre konkurencieschopnosť podnikov a MSP (COSME). Každoročne vydávané prehľady pomáhajú usporiadať dostupné informácie, ktoré umožňujú politické hodnotenia MSP a monitorovanie vykonávania SBA. Dokumentujú súčasný stav a dosiahnutý pokrok. Nepredstavujú posúdenie politík členských štátov, ale mali by sa vnímať skôr ako ďalší zdroj informácií, ktorých účelom je zlepšiť tvorbu politík na základe dôkazov. V prehľadoch sa napríklad uvádzajú iba tie politické opatrenia, ktoré vnútroštátni odborníci na politiku v oblasti MSP považujú za relevantné. Neodrzakadľujú a ani nemôžu odzrkadľovať všetky opatrenia, ktoré vláda prijala počas referenčného obdobia. Viac politických informácií je k dispozícii v databáze, ktorá je dostupná na webovom sídle venovanom hodnoteniu výkonnosti MSP.

Hodnotenie výkonnosti MSP:

http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm

grow-spr@ec.europa.eu

Iniciatíva „Small Business Act“ pre Európu:

http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/small-business-act/index_en.htm

Európsky portál pre malých podnikateľov:

http://ec.europa.eu/small-business/index_sk.htm

Poznámky

Uvedené dva grafy znázorňujú postupný trend v premenných faktoroch. Skladajú sa z hodnôt indexu od roku 2008, pričom východiskový rok 2008 má stanovenú hodnotu 100. Od roku 2013 grafy znázorňujú odhady postupného vývoja na základe údajov spoločnosti DIW Econ z rokov 2008 – 2012 z databázy štruktúrálnej podnikových štatistik (Eurostat). Tieto údaje sa týkajú „nefinančného podnikového sektora“, ktorý zahŕňa priemysel, stavebníctvo, obchod a služby (NACE Rev. 2 oddiely B až J, L, M a N). Nezahŕňa však podniky pôsobiace v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a rybárstve, ani podniky v odvetviach prevažne netrhových služieb, akými sú napríklad vzdelávanie a zdravie. Podrobná metodika je k dispozícii na: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm

² Zdroj: Slovak Business Agency, Daniel Pitoňák (vedúci oddelenia analýz podnikateľského prostredia) a Štatistický úrad Slovenskej republiky.

³ Zdroj: Strojársky priemysel, Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu, www.sario.sk.

⁴ Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (Sario): http://www.sario.sk/userfiles/file/Ensario/PZI/sectorial/auto/automotive_industry.pdf, naposledy navštívené: 24. marca 2015.

⁵ Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (Sario): http://www.sario.sk/sites/default/files/content/files/information_and_communication_technology_0.pdf, naposledy navštívené: 24. marca 2015

⁶ V americkej angličtine „billion“ znamená miliardu (=10⁹).

⁷ Zdroj: tlačová správa Slovenskej sporiteľne, <http://www.slsp.sk/print.cfm?printVersion=true&Module=ActiveWeb&page=Webpage&s=stvtstoricie-po-pade-komunizmu-vyrovnali-sme-sa-cesku-dobehanie-zapadu-sa-vsak-zastavilo-ako-opat-nastartovat-rast>, naposledy navštívené 24. marca 2015.

⁸ Register organizácií Štatistického úradu Slovenskej republiky.

⁹ Zdroj: Správa o stave malého a stredného podnikania v Slovenskej republike v roku 2013, <http://www.sbagency.sk/stav-maleho-a-stredneho-podnikania>, naposledy navštívené: 24. marca 2015.

¹⁰ <http://www.protteco.com/en/news/minimum-corporate-income-tax-tax-licence-payable-in-slovakia-in-2015/>, naposledy navštívené: 27. marca 2015.

¹¹ Správa o stave malého a stredného podnikania v Slovenskej republike v roku 2013, <http://www.sbagency.sk/stav-maleho-a-stredneho-podnikania>, naposledy navštívené: 24. marca 2015.

¹² V prehľade základných skutočností o SBA 2015 sa významne čerpalo z údajov, ktoré poskytlo Spoločné výskumné centrum (JRC) Európskej komisie so sídlom v talianskej Ispre. JRC významne zlepšilo metodický postup, štatistické postupy pri práci so súborom údajov a vizuálnu prezentáciu údajov.

¹³ Hodnotiaci tabuľka verejnej správy za rok 2014 je súčasťou dokumentu „Reindustrializácia Európy – správa o konkurencieschopnosti členských štátov za rok 2014“, ktoré je dostupná na: <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/monitoring-member-states/improving-public-administration/>, naposledy navštívené 17. júna 2015.

¹⁴ Dostupné na: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/anti-corruption-report/index_en.htm a http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/docs/acr_2014_sk.pdf, naposledy navštívené 17. júna 2015.

¹⁵ Kvadrantový graf spája dva súbory informácií. Po prvé, znázorňuje súčasné výsledky na základe údajov za uplynulé dostupné roky. Tieto údaje sa znázorňujú pozdĺž osi X a merajú sa v štandardných odchyľkách jednoduchého, neváženého aritmetického priemeru pre EÚ-28. Po druhé, graf znázorňuje pokrok v čase, t. j. priemerné ročné miery rastu za obdobie 2008 až 2015. Miery rastu sa merajú na základe jednotlivých ukazovateľov, ktoré tvoria priemery pre jednotlivé oblasti SBA. Umiestnenie konkrétneho priemeru pre oblasť SBA v ktoromkoľvek zo štyroch kvadrantov poskytuje nielen informácie o pozícii danej krajiny v oblasti SBA vzhľadom na priemer EÚ v danom čase, ale zobrazuje aj mieru pokroku počas rokov 2008 až 2015. S výnimkou zásady „najskôr myslieť na malých“, pre ktorú nie je dostatok štatistických údajov, sa všetky zásady SBA vypočítavajú ako zložené ukazovatele podľa návodu príručky OECD/JRC. Pre viac informácií o metodike pozri článok autorov Saisana a Domínguez-Torreiro (2015) na webovom sídle venovanom hodnoteniu výkonnosti MSP: <http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/>.

¹⁶ Politické opatrenia uvedené v tomto prehľade základných skutočností o SBA predstavujú iba výber opatrení, ktoré vláda prijala v roku 2014 a v prvom štvrtroku 2015. Výber vykonal vnútroštátny odborník na politiku v oblasti MSP, ktorého najala španielska spoločnosť CARSA. CARSA je hlavným dodávateľom prehľadov základných skutočností o SBA 2015 pre GR pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP. Od odborníkov sa žiadalo, aby vybrali iba tie opatrenia, ktoré považujú za najdôležitejšie, t. j. tie, pri ktorých možno očakávať najväčší vplyv na danú oblasť SBA. Úplný súbor opatrení, ktorý odborníci zostavili pri vypracúvaní prehľadov základných skutočností na tento rok, sa zverejní vo forme databázy politik na webovej sídle GR pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP spoločne s prehľadmi základných skutočností.

¹⁷ Slovensko sa spomedzi krajín OECD umiestnilo medzi najhoršími v rebríčku vnímania korupcie organizácie Transparency International v roku 2013. OECD (2014). Ekonomické prehľady OECD: Slovenská republika 2014. OECD Publishing. http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-svk-2014.

¹⁸ Štúdiá o dodržiavaní času potrebného na získanie licencií a povolení na začatie a vykonávanie konkrétnej činnosti podniku v jednotlivých členských štátoch od začiatku roka 2014, dostupné na: http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8293.

¹⁹ OECD (2014), Ekonomické prehľady OECD: Slovenská republika 2014. OECD Publishing. http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-svk-2014.

²⁰ OECD (2014), Ekonomické prehľady OECD: Slovenská republika 2014. OECD Publishing. http://dx.doi.org/10.1787/eco_surveys-svk-2014.

²¹ Európska komisia (2014), „Posúdenie národného programu reforiem a programu stability Slovenska na rok 2014“, pracovný dokument útvarov Komisie, SWD(2014) 426 final, Európska komisia, Brusel.